

# EILIERAŠTĖ

ALEKSANDRAVIČIENĖ ANA

Ana Aleksandravičienė.  
Nuotrauka iš  
A. Aleksandravičienės  
archyvo



## NELĖK, MĀMA...

Šalta žima, vasarelė – šnekėn vės pušins:  
Noklidā tuolėj Vuonelė, kas numī grūžins?

Mėtā lek sraunės upelės, dīnas netrievuo,  
Atpliešta kāp ta skīdrelė, ba lėzda savuo.

Šneka borna dainingiausė: „A navėrp tāu dūšė?  
Varleli muna keliauninkė, kumet numī būsi?

Atmink kuojė tuo žemeliė drabnā trepinieja, –  
Šlam gimtījė pušinelė, ruodas varinieja.

Svėčias sīnas – ba mieloma, ba švelnoma runku, –  
Gėlda, kundžiuo ton širdelė, – a dā nepakank tuo?

– Tu ženā juk, pušineli, negalio aš grīžtė,  
Pasalūni jūda smertis užrakėna križkelė.

Smielis bėra, laimi dīnga, stūgau skausma viejā,  
Vainėkelė rūtū pėno tāi, katran mīliejau.

Ved takelis prī kapelė, svečiuo āsam žemie,  
Akes merkas dukroželės, šauk: „Nelėk tik, mama!..

## MUOTINAS RAUDA

Ketures sīnas, ketures kertės –  
Kartās pasaulis aukštīelninkā vertās.  
Tāp būn mun liūdne, baisingā ėlgo...  
Lūžtu kāp pīvū pašiorpusi smėlga.

Saulėlė temstuntė, dīnelė gėstuntė,  
Balīkt nakteli sapnelė nėšuntė.

Vīna parīpaunu, lāša pavarvėno –  
Nubrauko ašara ir vielek lervėno,



Medviegalė apīlinkės. Želvitės Danguolės portėgrapėjė

Žingsneli trumpēno – ēlga laukēma...  
Pēnās, voi pēnās skausma karklīnā.

Šērdelē ūbaun – patumsiūs gīd,  
Kuovarnēs tūmet adīnas sied.

Smiele saujelie mīgt mažīlē,  
Vuosilkas – akīs kvēit, lēnk kalbelē.  
Kalb anuos munei: „Mamok, pasēlgāa,” –  
Trupo kāp gromsts kuoks... Dēlgos, sodēlgos.

Lēktuorios deguntis, līpsnelē šuokuntē...  
Riepliuojo žemie gīventi namuokuntē.

## LAIKINOMS

Šlamēn rudū kukšteras beržū, virveliem pīnes,  
Deng kruntus muna gīmtus ir vielek liūdno.mo.  
Skrend žūseles svetor iš brungiuos Tievīnes,  
Tiktās kēta meta pargrīš džiuoju klīksmo.

Šiūrūj viejā kāp pasioten ēlga lendres plauka,  
Šukum garbanuota smēlga švelnē sugrēbliūj.  
Lunkstuos klevā delēkatnē, kāp kuokī ēdalgā,  
Kartās mun vaidenās – Dulsinieja ka anī sapnū.

„Dērvuoneli gīmts, ir vielek tavi gnīauš speigās.  
Ruodīsīs līg vākalēlis mažīlēlis rikštiem narstīts,  
Kruoks mintis, dīneli aus visuokēs graudulēs.

Praveizieso pruo stēkla lungeli gile skīle –  
Gainiuos pūga krūpas snīga, dejūs šīaurīs.  
Žalvarnē suklīks, pērštelē ēlgese sognīben,  
Mun primins: „Asi žemēlie juk tēktās svetīs.“

## GEGUTES

Vuo gegutes...  
Kāp muoterēs bāras,  
Pašīlie – saldoss  
Žemūgiu skuonis.

Kēlēmā pīniu pūkū,  
Žalskārēs  
Aglēs līgo skarūtas  
Nūtakas.

Viegielēs upeliūkštēs  
Ēšmelžtas jau.  
Deg vasaras gēri  
Ligo putas.

(Nukelta i 28 p.)



Medviegalē apīlīnkēs. Želvītēs Danguolēs portēgrapejē



Pavasaris. Želvitės Danguolės portogrāpējē

(Atkelta iš 27 p.)

Rainā gelsvus bituželes  
Dvelksmis,  
Dubenielie – akelēs  
Medūtas.

Suskambiejēn pīvūsē  
Dalgē,  
Budes kalbēn plīna:  
– Netrukem.

Tīnos žali šīna  
Pradalgi,  
Muotereliem baras  
Gegutēs...

## VĒRK ŪGELI...

Līg lūšēs, māma, vakars, jau sielin,  
Dabēnūs aš balta sukņike,  
Juk, žēnā, angelā nesivielin,  
Gale stala – žvakelē, šaka...

Ilgesīs žvaigždi uždeg viel mielina,  
Tekēna aš namuolio skubu.  
Gēms Jazulis – lunkīs prakarteli,  
Prī krūtines iš aš tau glūsto.

Meiles akes – atšēloses runkas –  
Švēnta dūna dalinsma kartu.

Nebeverk, ašareliu ožtenk jau,  
Pasūpūk dā širdis luopišie.

Trauksu šeuda viltis ēlga, ēlga...  
Tau – gīventi, mun – aukštībie žīdieti.  
Dainavā: verk ūgeli ant smēlgas...  
Parejau raštu širdē īdiete.

## DŪNA

Auksa grūds viel i žemi,  
Želmū dangu prakalbīns –  
Plaukīs dūnas rikeli...

Stala pūšmena – runkas  
Išdalīns anuos šnekīejēma:  
„Tuos pačiuos lemtīs asam.”

Luopšie dērvas guliejas,  
Žmuogū suoti atnēšēs,  
Lauks anas Pakīliejīma.

Auksa grūds – viel i žemi –  
Rogi kepals pargriovēs  
Mum nu lēžes i laika.

Tieva rūpestis raika  
Jau vaikīstē.  
Du kalnus suglaudu maldā...  
Delnus.

## BAKCHANTI

Pasibrūksu pavasari skverna –  
Šeušē dūšē nevaržuomās viejēs,  
Lievauso pakeliū tavernūsē,  
Savi vīna purslās tik aplījusi...

Bakchanalījuo strēgso – skrēs gands:  
Aistrū Vīšpačiū lemti tesiejusi,  
Dīnas, nāktēs i vākara blandas –  
Išbarstītas... Žīdūta, gražiejunti.

Kel vēs gīsmes ī dungu, i debesi  
Atbulē trauka pakīliejīmās,  
Bučēnēs īdeg skrūstu fakelus,  
Verās lūpas žaismū uodisiejumīs.

Juk pavasari glaud ligu berna,  
Geiduliūs alpst, daruos gegožie nieščias.  
Sotverta suptīs ant anuo sparna,  
Meiles sūla, ka dūšē sugriežto.

## PAVĀSARĒ SMUIKS

Vo už lungū... raibuliū peizažā,  
Žaras nukaukš rauduonās batukās,  
Nuskub gaidas – pakruntes pasažā,  
Gaiduo suvėrp medēnis kuprioks.

Nuneš publekā natas – pavasariū  
Maluoningā kasas ēššukūja.  
Nusēšlūstau paklīdiele ašara –  
Īvū žīdlapēs žemi rasūja.

Jaunatīs žaltīs runguos tāj tilē,  
Šliauš naktim par nusnėgusi krunta,  
Sudūžt gīsmes, širdīs kertes skīl:  
Mėili šī nakti duetā surund.

Dungus suverp žvaigždies atuodūsi,  
Sirpst ir skleidas žibukās tuos piedas,  
Žaižarūjantes ištrīkšt meluodėjas,  
Tanciavuo smuiks Viltīs Menuoeta.

## STRAZDANELI

Pīvuo biegiuojau –  
Kuojeles paėlsa,  
Glūda galveli  
Pri žemes šėlka.

Sauli muotulī  
Skreitūs sūpava,  
Gluosti, mīlava,  
Skrūsta bučiava.  
Laumžėrgio vasnuojo,  
Skambesī nuskėsto –  
Šnekuo juk tavuojuo.

Ant gluotniū kalveliu –  
Aukurs nešts, sukrautas,  
Pri tava krūtėnes –  
Glaudūs aš kap paukštės.



Pavasarė gielės. Želvītės Danguolės portėgrapėjė

## PAUKŠTELĒS PĪPĀUKET...

Paukštelē pīpāun,  
Dungus – gierībė,  
Jupeli marga  
Bābas Velīkes.

Kiaušeli raižiusi,  
Pīragus kepusi,  
Vākalius lunka  
Rīkė patėpusi...

Sveista geltuonio  
Žaliū kāp kvietka,  
Gūžtelie rundam  
Gierībiu svieta.

Bund gamta, kėlās...  
Varpā – din.. dangū!  
Angelā ver mum  
Ramības lunga.

Gīd līg padūkėn,  
Vīšpati laimėn,  
Akuordā sklinda  
Mīstūs ie kaimūs:

(Nukelta i 30 p.)

(Atkelta iš 29 p.)

– Būket prasminge,  
Anžūlās kilket,  
Dūzket kāp bites,  
Laimie natilket.

## PAŽEISTS PRĒVATOMS

Mīlavau  
Grakštē Adeli  
Šinakt pajūrie  
Aš vielēk.

Geismūs sērpuom,  
Kūnā vijuos...  
Veino žuodio –  
Drabnā lējuom.

Skandēnau jan  
Gliēbī  
Līgo šaukšteli  
Meduj.

Bučēnēs ēšbrēnkēn  
Sērpom,  
Tik... buobas  
Alkūnē kērtā!

Akes pliešes –  
Buliom vārstiu:  
„Aiket pēkluon,  
Šaltē baršcē!“

## „TAŠKA“ PAŽĒBA

Isimečeu verba ī terba,  
Aino pas meiložē Petrusē,  
Žadieja: „Kāp dūšē tik blerbaus -  
Parēk, žēbote, bac! – ēšpūšo.“

Prēiajosi gruovi – nāparlēpo,  
Plačiausi išvare meliuoracēja,  
Gelažgalē tin daugiakaušiu  
Muolinga žemeli ištačēja.



Medviēgalē apīlīnkēs. Želvītēs Danguolēs portēgrāpējē